

SVENSKAR I VÄRLDEN

*Samlade resolutioner från 2019 års upplaga av
Utlandssvenskarnas Parlament*

Stockholm 04/12-2019

Innehållsförteckning

<i>Utlandssvenskarnas röst i Sverige</i>	3
Utbildning	4
<i>Engångsutbetalning istället för månatligt bidragsstöd</i>	5
<i>Finansiering av högre utlandsstudier</i>	6
<i>Främja svenskundervisning utomlands</i>	7
<i>Snabbare handläggning av konvertering av utländska betyg</i>	9
<i>Medförande av skolpeng utomlands</i>	10
<i>Studievägledning för främjande av utlandsstudier</i>	11
Skatter	12
<i>Sänkning av SINK-skatten</i>	13
Mobilitet	14
<i>Bevara utlandssvenskars folkbokföring i det statliga personadressregistret SPAR</i>	15
<i>Elektronisk information och service</i>	16
<i>Förnyelse av svenskt körkort i utlandet</i>	17
<i>Internet och telefoni för utlandssvenskar</i>	18
<i>Underlätta kreditprövning</i>	19
Försäkring och sjukvård	20
<i>Register över vaccination</i>	21
<i>Förbättrade försäkringsvillkor för utlandssvenskar</i>	22
<i>Bättre information och ökad kunskap om utlandssvenskars rättigheter inom vården</i>	23
<i>Utökad sjukvård för utlandssvenskar i Sverige</i>	24
<i>Reglering av sjukvård och försäkringar för utlandssvenskar boende utanför EU/ EES och Schweiz</i>	25
<i>Vilande SGI vid utflytt</i>	26
Medborgarrätt	27
<i>Underlätta vid ansökan om nytt pass för utlandssvenskar</i>	28
<i>Fler sidor i passet</i>	29
<i>Särskild valkrets för utlandssvenskar</i>	30
<i>E-röstning från utlandet</i>	31
<i>Förbättrat system av folkbokföring vid ut- och inskrivning av utlandssvenskar</i>	33
<i>Utökad information vid registrering av "birth certificate", "death certificate" och "marriage certificate"</i>	34
Medborgarskap	35
<i>Förlorat medborgarskap efter 22 års ålder</i>	36
<i>Uppehållstillstånd för medföljare</i>	37
<i>Personnummer till svenska medborgare födda utomlands, samt anpassade samhällsfunktioner för samordningsnummer</i>	40
Attityd och värdering	41
<i>Bättre värdering av internationell utbildning i Sverige</i>	42
<i>Nätverk för hemkommande svenskar</i>	43

Utlandssvenskarnas röst i Sverige

Den 22 augusti 2019 arrangerade Svenskar i Världen den sjunde upplagan av Utlandssvenskarnas parlament. Under dagen diskuterade utlandssvenskar tillsammans med experter och politiker konstruktiva lösningsförslag på olika utmaningar som utlandssvenskar har i förhållande till svenska regelverk och attityder.

Arbetet resulterade i 29 resolutioner som spänner över områdena utbildning, skatt, mobilitet, försäkring & sjukvård, medborgarrätt, medborgarskap samt attityd & värdering.

På sikt är målet att svenskar med framgång ska kunna göra internationell karriär tillsammans med sin familj, studera och bo utomlands. Och väl tillbaka ska den internationella kompetensen tillvaratas på bästa möjliga sätt så att den gynnar individen, det svenska näringslivet och samhället i stort.

Ju fler lösningar som kan realiseras desto bättre förutsättningar för alla 660 000 svenskar som arbetar, studerar och bor utomlands.

Cecilia Borglin
Generalsekreterare

Utbildning

Engångsutbetalning istället för månatligt bidragsstöd

Resolutionsmottagare

Centrala studiestödsnämnden (CSN)

Sveriges riksdagspartier

Utbildningsdepartementet

Utbildningsutskottet

För kännedom

Universitets- och högskolerådet (UHR)

Problemformulering

Sommaren 2018 stoppade CSN möjligheten för studenter att ta ut stora engångssummor för studier utomlands, detta för att minska bidragsbrott som ökat sedan 2015. Beslutet har skapat problem för många svenska studenter som vill studera utomlands.

Idag ges fortfarande möjligheten att ansöka om ett merkostnadslån för att täcka undervisningskostnaden, men detta är inte tillräckligt för att undvika kostsamma situationer för svenska studenter som väljer att studera utomlands. Konsekvensen som kommer till följd av att man stoppat möjligheten att betala ut engångssummor är att det i flera fall blivit väldigt dyrt för svenska studenter att ta ut sitt studiestöd i utlandet. Istället för att få ut sitt studiestöd i en engångssumma tilldelas de stödet månadsvis. Det innebär att de måste betala en administrativ kostnad om ca 400 kronor per uttag. Då studenter redan lever på marginalen utgör detta en påtaglig summa i sammanhanget.

Lösningsförslag

Svenskar i Världen anser att CSN ska återinföra möjligheten för studenter att ta ut en engångssumma inför varje termin. Eventuella bidragsbrott av ett fåtal ska inte drabba övriga studenter. Undantag bör kunna accepteras efter prövning.

Finansiering av högre utlandsstudier

Resolutionsmottagare

Centrala studiestödsnämnden (CSN)
Sveriges riksdagspartier
Utbildningsdepartementet
Utbildningsutskottet

För kännedom

Universitets- och högskolerådet (UHR)

Problemformulering

I de fall då universitet och lärosäten kräver termins- eller årsavgifter som inte täcks av CSN uppstår problem för de studenter som inte har möjlighet att få stöd hemifrån. Att gå miste om internationell kompetens missgynnar inte bara studentens framtidsutsikter, utan även det svenska näringslivet och samhället i stort som går miste om värdefull internationell kompetens.

Lösningförslag

Svenskar i Världen anser att staten ska införa möjligheter för studenter att ansöka om stipendier avsedda att finansiera de avgifter som krävs för att få studera på ett visst universitet eller lärosäte. Detta är något som redan görs på Nya Zeeland: <https://enz.govt.nz/funding/>

Nya Zeeland har även skapat en grundlig strategi för internationella studier där ett av målen är att öka antalet invånare som kan studera utomlands. Detta för att skapa globala invånare som i sin tur bidrar till att landet kan växa och skapa globala partnerskap: <https://enz.govt.nz/assets/Uploads/International-Education-Strategy-2018-2030.pdf>

Främja svenskundervisning utomlands

Resolutionsmottagare

Skolverket

Sveriges riksdagspartier

Utbildningsdepartementet

Utbildningsutskottet

För kännedom

Riksdagspartiernas ungdomsförbund

Problemformulering

Enligt beräkning är 660 000 svenskar bosatta utomlands. Av dessa återvänder uppskattningsvis 20 000 till Sverige varje år, många av dem med unik och för Sverige ekonomiskt värdefull kompetens.

För många barnfamiljer är vissheten om att barnen får tillgång till fortsatt bra svenskundervisning en avgörande faktor för att flytta utomlands. Även för familjer som inte har omedelbara tankar på att återvända till Sverige brukar det vara viktigt att bibehålla kontakten med svenskan och den svenska kulturen, vilket för Sverige som land medför stora fördelar.

Utlandsundervisning finns i olika former från 6 till 20 år. Huvudsakligen är det utlandsskolor (18 till antal, 467 behöriga barn i grundskolan, 47 i gymnasiet – år 2018) och kompletterande svenska skolor/föreningar (141 till antal, 3 830 behöriga elever), men det finns även alternativ med undervisning via nätet.

Kompletterande svenska skolor erbjuder endast undervisning två timmar per vecka utifrån en av Skolverket fastställd kursplan och inga betyg ges under utbildningen. Undervisningen organiseras av en skolförening. Utlandsskolor, som är heltidsstudier, erbjuder möjligheten att behålla och utveckla sitt modersmål med en utbildning som följer svenska läroplaner. Dessa skolor har oftast behöriga lärare. Utlandsskolorna minskar dock konstant i antal. År 2004 fanns det 28 utlandsskolor, år 2009 fanns det 23 utlandsskolor och i år (2019) finns det 18 utlandsskolor.

En viss trend som går att notera är att många svenska familjer placerar sina barn i internationella skolor för att de skall få en internationell erfarenhet och internationella vänner. Då blir den kompletterande svenskan väldigt viktig.

I en undersökning genomförd av Svensk Utlandsundervisningsförening (SUF) flyttar 80-90 procent av de svenska barn som studerar vid en svensk utlandsskola hem igen och återupptar sina studier i Sverige. Utlandsskolor och svenskundervisning förbereder svenska barn som bor utomlands för hemkomst till Sverige.

När barnen återvänder till Sverige underlättas den fortsatta skolgången betydligt om eleverna tagit del av utlandsundervisning i svenska. Även om Skolverket beräknat att det är endast 5 456 svenska elever som får utlandsundervisning i olika former finns det många föräldrar som väljer att inte sätta sina barn i en utlandsskola och istället väljer en lokal eller internationell skola. Detta kan bero på flera anledningar; ofta finns ingen utlandsundervisning i området familjen bor i eller kostnaden för den utlandsundervisning som erbjuds kan anses vara för hög. Även för dessa familjer är det dock oftast viktigt att bibehålla svenskan.

En undersökning av Svenska som modersmål utomlands (SMUL) som genomfördes 2016 visar på att många utlandssvenska föräldrar önskar svensk högskolebehörighet för sina barn. Det är alltså inte tillräckligt för dem att barnet kan prata och förstå svenska någorlunda, utan formella studier i svenska önskas.

Lösningförslag

Svenskar i Världen anser att Utbildningsutskottet och Utbildningsdepartementet ska vidta åtgärder för att främja svenskundervisning för barn som bor utomlands. Statsbidraget för utlandsskolor bör förstärkas för att skolorna ska kunna möta den ökade konkurrensen. Skolorna måste kunna attrahera erfarna lärare samt behålla de ofta väldigt attraktivt belägna lokalerna som de har. Det bör även bli lättare att få tillstånd för att starta nya svenska utlandsskolor eller sektioner, då antalet utlandsskolor drastiskt har minskat.

Statsbidrag även till distansundervisning och den kompletterande svenskan skulle göra det enklare för flera familjer att främja sina barns svenska. Detta skulle göra det möjligt för svenska familjer med barn att arbeta utanför Sverige med en trygg och kontinuerlig skolgång för barnen, att skaffa sig erfarenhet av andra kulturer samt bevara och stärka det svenska språket.

En professionalisering av den kompletterande svenskan bör även ta plats. Fortbildningar bör kunna erbjudas på distans för personer som arbetar med svenskan utanför Sverige. Även fler distansundervisningsmöjligheter för eleverna bör möjliggöras. Att ge statsbidrag även till distansundervisningen skulle främja detta. Det bör även undersökas om det kan ges betyg i kompletterande svenska, som svenska som modersmål, liknande upplägget med modersmålsundervisningen i Sverige. Det bör därför undersökas om deltagande i kompletterande svenska senare kan tillräknas när det gäller tillgång till studier i Sverige (som det nu är måste utlandssvenska barn oftast göra TISUS-testet).

I SOU 2017:35 Samling för skolan - Nationell strategi för kunskap och likvärdighet fastslås: Oavsett takten i och riktningen på globaliseringen de närmast följande åren kommer Sverige fortsatt att vara del av ett globalt sammanhang och beroende av att kunna konkurrera med varor och tjänster på andra marknader än den svenska. De utlandssvenska barnen tillför denna globala kompetens till Sverige.

Snabbare handläggning av konvertering av utländska betyg

Resolutionsmottagare

Universitets- och högskolerådet (UHR)

Utbildningsdepartementet

Utbildningsutskottet

Problemformulering

Svenska studenter som studerar i utlandet stöter på problem vid konvertering av utländska betyg och kurser till dess motsvarande i Sverige. Processen tar lång tid och förutsättningarna för att en svensk student med utbildning från utlandet ska kunna ansöka till en masterutbildning vid ett svenskt universitet eller högskola i Sverige minskar därför då ansökningstiden hinner gå ut innan de utländska betygen är översatta.

Lösningsförslag

En utbildning från utlandet är en fördel för studenten och i förlängningen det svenska näringslivet och samhället i stort. I en global värld behövs internationell kompetens, och den ska ses som den konkurrensfördel den är, inte ett sänke.

I syfte att skapa utrymme och förutsättningar för studenter som kommit tillbaka till Sverige bör nuvarande riktlinjer och krav på konvertering av betyg och kurser från utländska till svenska ses över så att handläggningstiden kortas.

Medförande av skolpeng utomlands

Resolutionsmottagare

Skolverket
Sveriges kommuner och landsting (SKL)
Sveriges riksdagspartier
Universitets- och högskolerådet (UHR)
Utbildningsdepartementet
Utbildningsutskottet

För kännedom

Riksdagspartiernas ungdomsförbund

Problemformulering

De svenska utlandsskolorna är en resurs som i dagsläget inte når sin fulla potential. Det är idag inte möjligt för alla svenska elever i grundskolan eller gymnasiet att ta med sin skolpeng till svenska utlandsskolor, utan varierar från kommun till kommun. Detta system skapar en ojämlikhet mellan de barn och ungdomar som har tillgång till skolpeng från kommunen och de som inte kan åka utomlands för att de bor i "fel" kommun.

Att nekas skolpeng bidrar till problem för de familjer som arbetar utomlands och vill placera sina barn i svenska skolor för att det ska vara enklare för barnen att återvända till skolan i Sverige.

Kommuner har ansvar att tillhandahålla grund- och gymnasieutbildning för eleven, men endast i frivilliga fall om ett barn vistas *varaktigt* utomlands. Ett argument som används av vissa är att de inte har någon skyldighet att betala ut skolpeng till en elev som väljer att studera i utlandet.

I takt med den ökade globaliseringen blir detta som ett problem och uppfattas som ett sätt för kommuner att fransäga sig sitt ansvar. Många kommuner saknar också information om utlandsskolornas verksamhet och hur ordet *varaktigt*, i fråga om vistelse utomlands, ska definieras.

Lösningförslag

Svenskar i Världen vill att alla svenska elever vid grundskolan och gymnasiet ska få möjlighet att ta med sig skolpengen till utländska skolor eller svenska utlandsskolor. Därutöver behöver berörda instanser hitta former för ökad kontakt och samverkan mellan utlandsskolor och skolor i Sverige. Ansvarsfördelning mellan kommuner och Skolverket behöver även tydliggöras när det gäller utlandsundervisning.

När barn och ungdomar får olika förutsättningen för att de bor i olika kommuner behövs en övergripande statlig policy, lag eller förordning. Detta bör utmynnas i en statligt fastställd skolpeng som skickas med under skoltiden.

Studievägledning för främjande av utlandsstudier

Resolutionsmottagare

Skolverket
Sveriges riksdagspartier
Riksdagspartiernas ungdomsförbund
Universitetskanslersämbetet (UKÄ)
Universitets- och högskolerådet (UHR)
Utbildningsdepartementet
Utbildningsutskottet

Problemformulering

Universitetsstudenter, och inte minst gymnasieelever, i Sverige får sällan chansen att studera utomlands då studievägledning brister i kunskap om utlandsstudier och dess meriterande karaktär. De svenska elever som studerar utomlands är idag koncentrerade till vissa gymnasieskolor eller universitet.

Det saknas en central kunskapsbank och informationsspridning om utlandsstudier som kan fördelas till svenska elever oberoende av vilken gymnasieskola eller universitet man studerar vid. Detta bidrar till att svenska elever som potentiellt skulle kunna införskaffa sig viktig internationell kompetens inte ens erbjuds information om vilka möjligheter som finns.

I en allt mer globaliserad värld blir internationell kompetens än mer central. Därför är det av stor vikt att det svenska skolväsendet är mer uppdaterat om de internationella studievägarna en elev kan ta.

Lösningförslag

Svenskar i Världen anser att Utbildningsutskottet tillsammans med Utbildningsdepartementet och Skolverket bör se över den information som studievägledare i dagsläget får gällande internationell utbildning.

Kunskap om studier utomlands bör införas i utbildningen för studievägledare. Sveriges Riksdag bör även se över hur en policy kan utformas för att underlätta för svenska elever att införskaffa sig internationell kompetens genom utlandsstudier.

Nya Zeeland är ett exempel på ett land som tänker större och arbetar med att skapa ett mer internationellt anpassat skolsystem för att göra landet mer anpassat till den globala värld vi lever i. De har infört statliga policys för att öka antalet nationella studenter som studerar utomlands samtidigt som de vill öka antalet internationella studenter som kommer till Nya Zeeland. Ett sådant system skulle dessutom skapa starka globala partnerskap.

Skatter

Sänkning av SINK-skatten

Resolutionsmottagare

Finansdepartementet

Finansutskottet

Sveriges riksdagspartier

För kännedom

Pensionärernas Riksorganisation (PRO)

Problemformulering

Många utlandssvenskar och främst pensionärer upplever att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta (SINK-skatten) är för hög och bör sänkas. Svenskar i Världen har under en lång tid arbetat för att SINK-skatten ska sänkas. Detta lyckades man med då SINK-skatten år 2014 sänktes från 25 procent till 20 procent, dock höjdes den tillbaka till 25 procent igen år 2018.

Pensionärer flyttar utomlands av olika anledningar, vissa av hälsoskäl. Det är främst denna grupp av svenskar som påverkas av den höga SINK-skatten eftersom de som beskattas enligt SINK har begränsade möjligheter att ta del av det svenska socialförsäkringssystemet och kan bara i undantagsfall göra avdrag.

Samtidigt som man höjde SINK-skatten för bland annat de pensionärer som bor utomlands höjde man grundavdraget för de pensionärer som beskattas enligt den vanliga inkomstskattelagen, vilket innebär att en stor del av de pensionärer som beskattas enligt vanliga inkomstskattelagen fick en lägre skatt. Trots att majoriteten av riksdagspartierna var eniga om problemformuleringen under Utlandssvenskarnas parlament 2017, beslöt riksdagen att den 1 januari 2018 höja SINK-skatten till 25 procent och ingen förändring har skett sedan dess.

Under Utlandssvenskarnas parlament 2017 förelåg vidare enighet om att den höga SINK-skatten kommer att leda till att fler utlandssvenskar väljer att bli beskattade enligt de vanliga beskattningsreglerna, vilket i och för sig innebär att den skatteskyldige har rätt till olika avdrag men samtidigt får Skatteverket ökade administrativa kostnader eftersom de får fler inkomstdeklarationer att hantera.

Resolutionsförslag

Svenskar i Världen anser att SINK-skatten återigen bör sänkas till 20 procent, dels för en mer rättvis och neutral behandling av utlandssvenskar jämfört med personer bosatta i Sverige, dels för att om möjligt sänka Skatteverkets kostnader för kontroll av deklarationer. Ytterligare sänkningar bör övervägas i takt med att motsvarande skatt för pensionärer sänks i Sverige.

Om SINK-skatten trots detta bibehålls på nivån 25 procent, menar Svenskar i Världen i andra hand, att det fribelopp som idag är 1/12 av 0,77 prisbasbelopp per månad för dem som betalar SINK bör höjas i motsvarande mån som det förhöjda grundavdrag som de som beskattas enligt det vanliga skattesystemet.

Mobilitet

Bevara utlandssvenskars folkbokföring i det statliga personadressregistret SPAR

Resolutionsmottagare

Finansdepartementet
Finansutskottet
Skatteverket
Statens Personadressregister (SPAR)
Sveriges riksdagspartier

Problemformulering

Efter utskrivning från Sverige uppstår ofta problem för svenskar. Det kan vara vid köp och utlämning av receptbelagda mediciner, betalning av trängselskatter eller parkeringsböter, installering av eller förnyelse av BankID, samt legitimering mot myndigheter via internet för att nämna några exempel. De konsekvenser som uppstår, utöver de mest uppenbara, är bland annat att avier om olika betalningar ibland har gått obemärkt till inkasso.

Problemet grundar sig i att utlandssvenskarnas adressuppgifter gallras ut efter tre år som utskriven genom att märkas med koden "utvandrad" i Statens personadressregister SPAR. I och med detta försvinner möjligheten för olika aktörer att kommunicera med dessa utlandssvenskar, men också möjligheten att exempelvis förnya BankID som i sin tur ligger till grund för nyttjandet av flertalet tjänster. Orsaken till denna gallring ligger i Lagen om de statliga personadressregistret (1998:527). Som utvandrad finns du kvar i folkbokföringen men som utvandrad till dess du eventuellt återvänder, du blir heller inte av med ditt personnummer. Dock hjälper detta inte de personer som fallit ut SPAR eftersom ovanstående problem återstår.

Lösningsförslag

Adressuppgifter till utvandrande personer folkbokförda i ett annat land bör stå kvar i Statens personadressregister (SPAR) i tio år istället för dagens gräns på tre år. På så vis går den i linje Valmyndighetens röstlängd om tio år. Information om vilka begränsningar som därefter kommer att medföras måste kommuniceras i god tid.

Svenskar i Världen är positiv till att förordning om det statliga personadressregistret (1998:1234) ses över för eventuella förändringar i syfte att undvika konsekvenser för utvandrande personer.

Vi ser också vikten av att den statliga utredningen *Ett säkert statligt ID-kort – med e-legitimation* (SOU 2019:14) faktiskt går igenom. En påtaglig nackdel med denna e-legitimation är dock att personer måste resa till Sverige för att starta en statlig e-legitimation. Istället för att åka hem till Sverige bör utvandrande personer få möjlighet att göra detta på plats i det land man bor/verkar eller över distans med hjälp av BankID.

Elektronisk information och service

Resolutionsmottagare

Försäkringskassan

Migrationsverket

Skatteverket

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Utrikesdepartementets enhet för konsulära och civilrättsliga ärenden (UD-KC)

1177 Vårdguiden

Problemformulering:

Information och service för svenskar som flyttar ut från Sverige och sedan tillbaka är bristfällig, inte minst vad gäller information på myndigheters och kommuners hemsidor. Detta är något som Svenskar i Världen redan har påtalat i resolutionen "Elektronisk information och service" från 2017, och som svar från flera myndigheter fick vi då att detta skulle ses över. Dessvärre ser vi inte någon förbättring. Då skriftlig information inte alltid når fram är dess personer i stor utsträckning beroende av korrekt och utförlig information på myndigheternas hemsidor.

Det är tyvärr inte ovanligt att myndigheter uppger viss information på sina hemsidor men sedan en annan via kundtjänst eller personlig kontakt gällande samma fråga. Detta skapar stor frustation och förvirring för svenskar som vänder sig till statliga myndigheter i Sverige.

Lösningsförslag:

Sveriges myndigheter bör samordna och kommunicera kring frågor om utvandrande personer och utlandsboende genom en person, grupp eller avdelning som korrekt och fullständigt kan svara på frågor rörande situationer för utlandssvenskar, eller som vet vilken myndighet som har den information som personen behöver.

Myndigheterna bör även gå igenom sina hemsidor och kontrollera att de uppger samma information rörande utlandssvenskar samt se till att medarbetare på de olika myndigheterna är koordinerade och lämnar korrekt information. Den information som skickas via post bör även kompletteras med samma information på respektive myndighets hemsida, förslagsvis under en flik med namnet "utvandrande personer" eller "utlandsboende personer".

Dessutom bör det tydligt informeras om möjligheten att få sin myndighetspost via digitala brevlådor och på så sätt undvika problemet med att skriftlig information inte når mottagaren. Denna information bör spridas av såväl svenska myndigheter som ambassader och beskickningar runt om i världen. Allt detta i syfte att underlätta både för svenskar utomlands som för de som flyttar tillbaka till Sverige, inte minst i frågor som lagändringar och förändringar i det sociala regelverket som kan påverka de svenskar som bor utomlands.

Förnyelse av svenskt körkort i utlandet

Resolutionsmottagare

Infrastrukturdepartementet
Näringsdepartementet
Näringsutskottet
Trafikutskottet
Transportstyrelsen
Sveriges riksdagspartier

Problemformulering:

Den 1 maj 2017 trädde den nya lagändringen om förnyelse av körkort från utlandet i kraft. Den nya lagen innebär att möjligheten att förnya sitt svenska körkort endast gäller de som är permanent bosatta i Sverige eller de som studerar i Sverige sedan minst sex månader. Möjligheten för utskrivna svenskar att förnya sitt svenska körkort är därmed borta.

Lagändringen innebär att samma regler gäller oavsett om man bor inom eller utanför EES. Detta har bidragit till stora problem för svenskar bosatta i utlandet som är beroende av sitt svenska körkort.

Tidigare har en person som innehar ett svenskt körkort och varit bosatt utanför Sverige haft möjlighet att förnya sitt körkort vid en utlandsmyndighet, men det går inte längre. Den nya regeln leder till att personer med redan giltiga svenska körkort måste skaffa nya körkort, vilket är både kostsamt och är tidskrävande.

Den nya lagförändringen menar att skälen för bestämmelserna i det tredje körkortsdirektivet om att en stat endast får utfärda och förnya körkort för personer som bor permanent i landet är att det landet har bäst förutsättningar att bedöma den enskildes förhållanden. Det är mot denna bakgrund mindre lämpligt, och inte förenligt med det tredje körkortsdirektivet, att utfärda eller förnya körkort för personer som bor permanent i en annan stat utanför EES." (*Lagrådsremiss, 1 december 2016: 17*)

Svenskar i Världen menar att detta förslag är både kostsamt och diskriminerande mot svenska medborgare som är bosatta utomlands då samma regler inte tillämpas för en svensk medborgare bosatt i Sverige. En person som är permanent bosatt i Sverige behöver inte genomgå någon sorts prövning för att bevisa att man fortfarande är en lämplig förare. Den enda skillnaden i detta fall är var personen är skriven.

Lösningförslag:

Lagen om att en svensk medborgare måste ha sin permanenta bostadsadress i Sverige för att förnya sitt svenska körkort bör ses över. Näringsdepartementet alternativt Infrastrukturdepartementet uppmanas att utreda hur Sverige kan fortsätta att förnya utlandssvenskars körkort samtidigt som man uppfyller sina skyldigheter enligt det tredje körkortsdirektivet.

Det svenska regelverket bör likställas på samma sätt i utlandet som i Sverige för att bidra till en jämlik behandling av utlandssvenskar och svenskar bosatta i Sverige då regelverket i sig inte ska skilja sig åt.

Internet och telefoni för utlandssvenskar

Resolutionsmottagare

Comviq
Infrastrukturdepartementet
Näringsdepartementet
Näringsutskottet
Sveriges riksdagspartier
Telia
Telenor/Bredbandsbolaget
Tele2
Trafikutskottet
Tre

Problemformulering:

De svenskar som bott utomlands under en längre tid och väljer att flytta tillbaka till Sverige har ofta problem med att teckna mobil- och internetabonnemang. Detsamma gäller för svenskar som är bosatta i utlandet men som ofta spenderar längre perioder i Sverige och därmed vill ha tillgång till ett svenskt telefon- eller internetabonnemang.

Utskrivna svenskar kan inte skaffa abonnemang i sitt eget namn utan blir ofta hänvisade till att teckna ett abonnemang via en annan person – släkting eller vän. Det blir då denna person som står som ytterst ansvarig för abonnemanget, ett ansvar som inte alla är beredda att axla.

Att inte kunna teckna ett svenskt mobil- eller internetabonnemang kan bli kostsamt eftersom man istället behöver använda sig av abonnemang från ett annat land under sin vistelse i Sverige. Inte heller kontantkort löser alla problem.

Lösningsförslag:

Sveriges riksdag och svenska privata företag bör undersöka möjligheten att finna nya sätt för att utlandssvenskar ska kunna teckna internet- och telefonabonnemang, exempelvis under kortare tidsperiod. För att komma runt problematiken med kreditvärdighet genom folkbokföring kan utlandssvenskar uppvisa kreditvärdighet på annat sätt, exempelvis genom intyg från arbetsgivare om inkomst.

Dessutom utgör utlandssvenskarnas behov av svenska mobil- och internetabonnemang en affärsmöjlighet för teleoperatörerna.

Underlätta kreditprövning

Resolutionsmottagare

Finansdepartementet

Finansutskottet

Justitiedepartementet

Justitieutskottet

Svenska Bankföreningen

Upplysningscentralen (UC)

Problemformulering:

Som utlandssvensk och utskrivna från Sverige stöter man ofta på problem när det kommer till att teckna abonnemang, bolån, handla mot faktura, teckna kreditkort och använda Swish och BankID. Med dagens regler är det svårt att kreditprövas om man inte är folkbokförd i Sverige. Detta gäller även om personen har haft samma eller bättre inkomst under sin utlandsvistelse än i Sverige.

Då det inte sällan saknas beslutsunderlag från många av de informationsposter som ligger till grund för kreditbesluten, är det i nuläget en omöjlighet för en utlandssvensk att få sin kreditvärdighet bedömd på samma sätt som en person som är bosatt i Sverige. Detta beror på att utlandssvenskar inte har en aktuell och relevant kredithistorik i Sverige vilket skapar stora hinder för utlandssvenskars rörelsefrihet i Sverige.

Upplysningscentralen har tidigare meddelat Svenskar i Världen att ingenting i sak har förändrats med denna problematik och att de inte har stött på några problem när det kommer till att förmedla kreditupplysningsinformation som finns hos kreditupplysningsföretag i andra länder till kreditgivare i Sverige eller vice versa. Detta stämmer dock inte överens med den information som vi erhåller från våra medlemmar.

Lösningförslag:

Sveriges regering och Upplysningscentralen uppmanas att undersöka möjligheten att dela information om kreditvärdighet med andra länder samt undersöka andra länders regler angående offentlighet av vissa typer av uppgifter, exempelvis inkomst. Utlandssvenskar som har en kreditvärdighet i ett annat EU/EES-land bör kunna överföra sin kreditinformation från kreditupplysningsföretag i det landet de är bosatt i till Sverige. Detta bör för övrigt även gälla länder utanför EU/EES.

Svenskar i Världen är medvetna om att de svenska storbankerna måste förhålla sig till lagar och regler gällande penningtvätt och finansiering av terrorism, men uppmanar att se över hur de kan samla in kreditinformation för svenska kunder som är folkbokförda i utlandet.

Svenskar i Världen är också medvetna om att de svenska bankerna måste följa lagarna när det kommer till kreditgivning och att det inte görs någon skillnad mellan personer som är folkbokförda i Sverige eller utomlands, dvs inga särkrav ställs på kunder som är folkbokförda i annat land. Dock måste lagen ta hänsyn till dilemmat som kvarstår för utlandssvenskar att det är svårare att uppvisa kreditvärdighet med utländska intyg.

Försäkring och sjukvård

Register över vaccination

Resolutionsmottagare

E-hälsomyndigheten
Folkhälsomyndigheten
Socialdepartementet
Socialförsäkringsutskottet
Sveriges riksdagspartier

För kännedom

1177 Vårdguiden

Problemformulering:

Sedan 1 januari 2013 ska alla vaccinationer, som ingår i det allmänna vaccinationsprogrammet för barn, rapporteras till ett nationellt vaccinationsregister vid Folkhälsomyndigheten enligt lag (2012:453) om register över nationella vaccinationsprogram. Det nationella vaccinationsregistret (NVR) främsta syfte är att följa upp effekten av nationella vaccinationsprogram. Sverige får därmed ett bättre verktyg för uppföljning och övervakning av nationella vaccinationsprogram vad gäller vaccinationstäckning, skyddseffekt, vaccinsvikt och biverkningar. Dock finns det i dagsläget inga regler som säger att de vaccinationer som en person har utöver dem som ingår i vaccinationsprogrammet för barn ska registreras i ett nationellt register.

Utlandssvenskar har uttryckt en vilja om att även vaccinationer som en person har tagit utöver dem som ingår i vaccinationsprogrammet för barn, exempelvis vaccination mot fästingar och Hepatit, ska rapporteras in i ett nationellt vaccinationsregister. För personer som reser utomlands för att studera eller arbeta kan de i vissa situationer vara tvungna att visa vilka vaccinationer de har tagit. Idag är det väldigt svårt att få fram den här informationen eftersom privata vaccinationsbyråer inte behöver rapportera in detta, utan det är upp till varje enskild person att minnas vilka vaccinationer man har tagit.

Lösningförslag:

Ett utökat nationellt register som innehåller samtliga vaccinationer en person har tagit i sitt liv oavsett om de kommer från det allmänna vaccinationsprogrammet eller från privata vaccinationsbyråer bör införskaffas. På så vis kan varje enskild person, svensk som utlandssvensk, kunna få en överblick över vilka vaccinationer man har tagit och lägga till ytterligare vaccinationer. Detta gör det också enklare för personer att se om de behöver fylla på ett vaccin eller om det saknas en vaccination inför en vistelse i ett visst land eller region.

Förbättrade försäkringsvillkor för utlandssvenskar

Resolutionsmottagare

Försäkringskassan
Socialdepartementet
Socialförsäkringsutskottet
Sveriges riksdagspartier

Problemformulering

Hemvändande utlandssvenskar har vittnat om det kösystem som Försäkringskassan sätter dem i när de skrivit in sig hos Försäkringskassan efter en tid utomlands. De sätts i samma ärendekösystem som personer som inte tidigare varit inskrivna hos Försäkringskassan och det finns ingen möjlighet att ansöka om att återaktivera sina försäkringsförmåner innan återkomsten till Sverige. Detta leder till köer som för nuvarande sträcker sig upp till åtta månader. Under kötiden går de miste om ersättningar så som sjukpenning, föräldrapenning och annan typ av ersättning. Även Försäkringsinspektionen har anmärkt på Försäkringskassans nuvarande långa handläggningstid av ansökan till att behandla ansökningar om att få tillgång till Försäkringskassans bidrag.

Prioritering kan ske om man i samband med inskrivning uppger ett ärende så som begäran av ersättning, exempelvis föräldrapenning eller ansöker om EU-kort.

Lösningförslag

Svenskar i Världen begär att Försäkringskassan tilldelar svenska medborgare ett eget kösystem/ ärendesystem vid inskrivning hos Försäkringskassan i syfte att utlandssvenskar snabbare ska kunna återgå till sin vardag i Sverige. I denna specifika kö kan det lättare förstås om prioriteringar görs.

Ett nytt eget kösystem/ ärendesystem kan således öka effektiviseringen av de svenska medborgarnas återintegrering i det svenska samhället, förhoppningsvis i relation med Skatteverket. Individen kan på detta sätt ta hjälp från Försäkringskassan för att leva på de, ibland mest grundläggande, förutsättningar de har. Individen gynnas och Sverige gynnas.

Ett annat förslag är att ansökan om återaktivering av förmåner skall kunna göras av en person som flyttat utomlands innan ankomst till Sverige för att därmed eliminera den långa väntetiden som finns idag eftersom alla ansökningar hanteras i den ordning de inlämnas.

Ett tredje förslag är att introducera möjligheten att ändra status till "utflyttad" när svenska medborgare flyttar utomlands i Försäkringskassans register för att på så sätt underlätta återaktivering vid återflytt.

Bättre information och ökad kunskap om utlandssvenskars rättigheter inom vården

Resolutionsmottagare

Försäkringskassan 1177 Vårdguiden
Socialdepartementet Socialstyrelsen
Socialförsäkringsutskottet Sveriges kommuner och landsting (SKL)

Problemformulering

Svensk medborgare permanent bosatt i annat EU/EES-land eller i Schweiz har rätt till samma sjukvårdsförmåner som svenskar boendes i Sverige även om denne inte är folkbokförd i Sverige, och det till samma patientavgift som en person som är folkbokförd i Sverige. Även utlandssvenskar bosatta utanför EU/EES eller i Schweiz har rätt till akut sjukvård till svensk patientavgift. Vid vårdbesöket krävs intyg om detta som utfärdas av Försäkringskassan, men det finns även information om att det räcker att styrka sitt svenska medborgarskap med ett svenskt pass för att få tillgång till vård.

Ett flertal patienter har, trots sin rätt till sjukvårdsförmåner som om de vore bosatta i Sverige, inte fått den sjukvård och de läkemedel de har rätt till. Detta gäller både för vuxna och barn. Många utlandssvenskar vittnar om en utbredd låg kunskap i Sverige kring utlandssvenskars villkor, rättigheter, förutsättningar och funktion. Som utlandssvensk kan man stöta på personal med negativ attityd gentemot utlandssvenskar och kunskapen om vad en utlandssvensk har rätt till i vårdsammanhang är emellanåt bristfällig. Likaså blir ibland vårdpersonalen osäkra på vad det innebär när en person har ett samordningsnummer istället för ett personnummer. Det är väldigt viktigt att situationer som dessa inte uppstår, speciellt när en person behöver vård.

Lösningsförslag

För att underlätta för såväl utlandssvenskar som för vårdgivare i Sverige, anser Svenskar i Världen att det behövs bättre och enhällig information om vilka sjukvårdsförmåner som utlandssvenskar har rätt till och vad som krävs av vårdtagaren för att kunna ta del av dessa förmåner. Även om tillgången till information har förbättrats i viss mån på myndigheternas webbsidor anser Svenskar i Världen att det går att förbättra ytterligare i praktiken.

Svenskar i Världen anser att bättre och mer tillgänglig information om hur högkostnadsskyddet, sjuk- och tandvårdsförmåner är kopplade till EU-kortet, och det intyg som utfärdas av Försäkringskassan i Visby, bör finnas på såväl Försäkringskassans webbplats, Vårdguidens webbplats 1177, samt på Vårdgivarguidens webbplats. Sveriges Kommuner och Landsting har ansvar att internt förbättra informationen och kunskaperna om detta inom landstingen. Detta för att såväl vårdgivare som vårdtagare ska vara medvetna om sina rättigheter och skyldigheter vid uppsökande av vård i Sverige. Försättningsvis bör reglerna kring de sjukvårdsförmåner som utlandssvenskar inom EU/EES och Schweiz har rätt till, samt utlandssvenskar som är bosatta utanför EU/EES och Schweiz förtydligas. Svenskar i Världen efterfrågar återkoppling från nämnda resolutionsmottagare om hur de planerar att förbättra och göra informationen mer tillgänglig.

Utökad sjukvård för utlandssvenskar i Sverige

Resolutionsmottagare

Försäkringskassan
Socialdepartementet
Socialförsäkringsutskottet
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
Sveriges riksdagspartier

Problemformulering

Utlandssvenskar utanför EU/ EES och Schweiz har inte tillgång till planerad vård i Sverige, endast akut vård mot svensk patientavgift, vilket är ett problem. Utlandssvenskar vittnar om de svårigheter de upplever vid besök i Sverige när planerad vård inte finns att tillgå. Om de är i behov av planerad tandvård och sjukvård får de betala 6 x högsta slutenvårdsavgift vid öppenvård (600 kr) och 10 x högsta slutenvårdsavgift per vård dygn (1000 kr).

Med andra ord betalar utlandssvenskarna ett högre belopp för sjukvård än sina landsmän, trots att vissa av dem fortfarande betalar skatt i Sverige. Utlandssvenskar kan dock få subventionerad planerad vård om personen söker planerad vård i det landsting man var folkbokförd i vid utflytt från Sverige.

Lösningförslag

Utlandssvenskar bör kunna få tillgång till planerad vård i Sverige till samma kostnad som den som är bosatt i Sverige. Speciellt i de fall där man fortsatt betalar skatt i Sverige, antingen genom den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta (SINK) eller genom övrig beskattning som exempelvis fastighetsskatt och kapitalskatt.

Reglering av sjukvård och försäkringar för utlandssvenskar boende utanför EU/ EES och Schweiz

Resolutionsmottagare

Försäkringskassan	Sveriges riksdagspartier
Socialdepartementet	Sveriges kommuner och landsting (SKL)
Socialstyrelsen	Utrikesdepartementet

Problemformulering

I länder utanför EU/ EES och Schweiz, bland annat i Thailand där många utlandssvenskar lever, vittnar utlandssvenskar om problem som kan uppstå vid sjukvårdsbesök då de inte omfattas av den svenska socialförsäkringen. Det är även väldigt svårt och dyrt att teckna privata försäkringar, även reseförsäkringar, för personer som är över 70 år. Utlandssvenskar försätts i stora skulder eller riskerar bli utan vård om de inte har en privat försäkring som är täckande eller en god ekonomi. I dagsläget är detta ett akut problem för utlandssvenskar boende i Thailand.

Thailand har som första ASEAN-land infört ett nytt krav på privat sjukvårdsförsäkring som täcker sjukvård och öppen vård till ett visst belopp för de ca 70 000 expat-pensionärer, varav drygt 1 000 svenskar, som söker årsvisum och förlängning av sitt uppehållstillstånd på årlig basis.

Eftersom en sjukvårdsförsäkring, som också täcker risker till följd av tidigare sjukdomshistorik, inte går att teckna för pensionärer och andra blir detta mycket problematiskt.

Lösningförslag

Utlandssvenskar som bor utanför EU/EES och Schweiz är i stort behov av tillgång till subventionerad sjukvård. Värt att notera är också att de betalar samma skatt som de som bor inom EU:s gränser.

Tidigare hade till exempel försäkringstagare inom det belgiska allmänna systemet, men bosatta i Thailand, kostnadsreglerad sjukvård, d.v.s. den "vilande" belgiska försäkringen för utlandsboende var aktiverad i Thailand.

Om det inte är möjligt att få statlig sjukvård på plats i ett land utanför EU/EES och Schweiz föreslår Svenskar i Världen ett kostnadspåslag på SINK-skatten. Motsvarande har gjorts i Norge som sedan decennier ger pensionärer var helst de bor i världen tillgång till subventionerad sjukvård på plats mot ett tillägg på 7,5 procentenheter på den 15-procentiga ordinarie skattesatsen på inkomsten. Utlandssvenskar som bor utanför EU/EES och Schweiz bör erbjudas möjligheten att få en motsvarande lösning.

För personer i Thailand som nu blir beroende av en giltig sjukvårdsförsäkring för att kunna söka uppehållstillstånd i landet föreslår Svenskar i Världen:

1. att Regeringen tar upp diskussion med Thailands regering och föreslår att motsvarande förmåner för thailändare i Sverige ges åt svenskar i Thailand, mot avgift eller avtalsmässig transferering mellan regeringarna, och gör ett avtal som täcker dem som bor i ett land, med början i Thailand av ASEAN-länderna. Detta ger både pensionärer och yrkesverksamma kostnadsreglerad sjukvård.
2. att Regeringen tillsammans med EU för en diskussion om kostnadsreglerad sjukvård som berör alla medlemsländers medborgare som påverkas av den nya thailändska lagen i de kommande FTA-förhandlingarna med Thailand. FTA-förhandlingarna kan inkludera sociala villkor i handelsavtalen för att ge likvärdiga konkurrensförhållanden.

Vilande SGI vid utflytt

Resolutionsmottagare

Försäkringskassan	Socialförsäkringsutskottet
Socialdepartementet	Sveriges riksdagspartier

För kännedom

Riksdagspartiernas ungdomsförbund

Problemformulering

När en svensk medborgare idag skriver ut sig från Sveriges folkbokföring och Försäkringskassan, nollställs den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI). När personen sedan vill återvända till Sverige kan detta bidra till att problem uppstår. Vi lever i en alltmer globaliserad värld där bland annat EU eftersträvar fri rörlighet inom unionen. Att en återvändande svensk medborgare måste utredas och bevisa sin rätt till SGI igen minskar incitamenten för att flytta ut eller flytta tillbaka till Sverige. Dessa ärenden tenderar även att vara utredningskrävande. Det kan dessutom ses som diskriminerande för de svenska medborgare som flyttar utomlands för arbetets räkning.

Det finns särskilda skyddsregler för att omfattas av svensk socialförsäkring vid längre utlandsvistelse, där det är möjligt att vila SGI samt få ett efterskydd som är längre än det generella tre-månaders-skyddet. Dessa regler gäller dock enbart särskilda personkategorier; endast den som sänds ut av en statlig arbetsgivare har kvar sin arbetsbaserade försäkring (och därmed sin SGI) i Sverige utan tidsgräns. Medföljande familjemedlemmar har inte det utan kan endast omfattas av den bosättningsbaserade försäkringen (såsom barnbidrag) såvida man inte "av egen kraft" kan upprätthålla den arbetsbaserade försäkringen under viss tid. Familjemedlemmar till statligt anställda riskerar alltså att, precis som andra medföljande familjemedlemmar, att förlora sin SGI.

På samma sätt finns specialbestämmelser för biståndsarbetare och deras familjemedlemmar. Den utsände anses här bosatta i Sverige i upp till fem år. Familjemedlemmar anses bosatta i Sverige, men har inte samma skydd som den utsände vad gäller den arbetsbaserade försäkringen. Den utsände, men inte medföljande, kan återfå sin arbetsbaserade försäkring om man återvänder till Sverige inom fem år, men man är till skillnad från statligt anställda inte försäkrade för arbetsbaserade förmåner under själva utlandsvistelsen om den överstiger ett år.

De som är utsända av privata företag och samt alla medföljande omfattas alltså inte av skyddsreglerna. I SOU 2017:5 föreslogs vissa förbättringar, dock har inga förändringar skett i dagens regelverk. I samband med utsändning av en anställd avbryter ofta den medföljande familjemedlemmen sitt eget arbete för att kunna flytta med till utsändningslandet. Medföljande förlorar då sin SGI efter tre månader, vilket innebär att denne även förlorar sitt försäkringsskydd om han eller hon inte återvänder till Sverige inom ett år (efterskyddstiden). Medföljande hamnar på detta sätt utanför socialförsäkringen både under utlandsvistelsen och vid återkomsten till Sverige. Detta bidrar till svårigheter för svenska företag att sända ut rätt personal till sina utlandsposteringar.

Lösningförslag

De särskilda skyddsreglerna för att omfattas av social trygghet liksom det särskilda efterskyddet bör omfatta alla kategorier av utsända och deras familjemedlemmar och inte bara vissa personkategorier. Detta skulle innebära att medföljande till stadsanställda och biståndsarbetare samt personer utsända av företag och deras medföljande får en sjukpenninggrundande inkomst (SGI) fastställd vid återkomsten till Sverige som motsvarar den SGI personen hade innan de flyttade utomlands.

Medborgarrätt

Underlätta vid ansökan om nytt pass för utlandssvenskar

Resolutionsmottagare

Justitiedepartementet

Polismyndigheten

Sveriges riksdagspartier

Utrikesdepartementets enhet för konsulära och civilrättsliga ärenden (UD-KC)

Problemformulering:

För utlandssvenskar boendes i ett land med långt avstånd till närmaste ambassad och konsulat är det både kostsamt och tidsödande att förnya ett pass. Detta ser olika ut beroende på vilket land man befinner sig i. I vissa länder går det inte ens att förnya sitt pass utan man måste resa till ett grannland. Att förnya sitt pass på svenska ambassaden i London kostar 1 530 kronor (£131), i Paris 1 460 kronor (€136) och i Washington 1 400 kronor (\$145). Detta är exklusive eventuella resor till ambassaden om personen som ansöker om nytt pass inte bor nära ambassaden eller konsulatet. Priset inkluderar heller inte den uthämtningsavgift eller fraktkostnad som kan gå på över 200 kronor.

I förordningen om avgifter vid utlandsmyndigheter är ansökningsavgiften för vanligt pass reglerat till 1 400 kronor, när ansökan görs hos passmyndighet i utlandet. Ett pass som utfärdas inom Sverige kostar idag den ansökande 350 kronor.

Ett annat problem som många utlandssvenskar vittnar om när de behöver förnya sina pass är att de ofta är långa väntetider och bristande tillgång till mobila passtationer.

Lösningsförslag:

Utrikesdepartementets konsulära och civilrättsliga enhet samt Polismyndigheten uppmanas utöka öppettiderna, öppna fler mobila passtationer med längre öppettider på plats i utlandet, förkorta handläggningstiden, samt undersöka möjligheten att få sitt pass förnyat elektroniskt. Dessutom uppmanas ansvariga att sänka avgiften när passansökan görs via passmyndighet/ambassad i utlandet.

Ytterligare förslag är att se över möjligheten att i framtiden utöka giltighetstiden på passet, i första hand för barn eftersom giltighetstiden är kortare för deras pass.

Fler sidor i passet

Resolutionsmottagare

Justitiedepartementet

Polismyndigheten

Sveriges riksdagspartier

Utrikesdepartementets enhet för konsulära och civilrättsliga ärenden (UD-KC)

Problemformulering:

Allt fler människor gör arbetsrelaterade resor utomlands. I många fall stämplas passet, vilket innebär att passet för någon som reser frekvent i regioner där stämplat förekommer, allt oftare måste bytas ut på grund av brist på sidor.

Detta medför inte bara en kostnad utan utgör även ett administrativt besvär.

Lösningsförslag:

Om passet innehöll fler sidor skulle det spara de personer som reser frekvent där passen stämplas ofta, inte bara pengar, utan även tid och frustration. Administrationen kring passhanteringen skulle också minska då antalet utfärdade pass skulle reduceras.

Tidigare har det funnits som alternativ att ansöka om ett pass med fler sidor. Möjligheten att återigen få fler sidor i passet bör därmed undersökas vidare och förverkligas.

Särskild valkrets för utlandssvenskar

Resolutionsmottagare

Justitiedepartementet
Konstitutionsutskottet
Riksdagspartiernas ungdomsförbund
Sveriges riksdagspartier
Valmyndigheten

Problemformulering:

Antalet svenska medborgare som bor utanför Sverige är uppskattningsvis 660 000. Tillsammans utgör dessa cirka 7 procent av Sveriges befolkning och skulle, om alla bodde i samma kommun, vara Sveriges näst största kommun.

Att som svensk medborgare rösta i det svenska riksdagsvalet är en medborgerlig rättighet. Utlandssvenskar upplever sig vara en icke-prioriterad grupp i valkampanjer och inrikespolitik överlag. Enligt Statistiska Centralbyrån röstade ca 32 procent av de röstberättigade utlandssvenskarna i valet 2014. Vid valet 2018 hade valdeltagandet ökat till närmare 40 procent, en andel som är beräknad på de 170 000 utlandssvenskar som då fanns med i röstlängden. Om utlandssvenskarna skulle bli en mer prioriterad grupp skulle fler förmodligen än fler utnyttja sin demokratiska rättighet att rösta.

Utlandssvenskar blir per automatik upptagna i röstlängden i 10 år, sedan måste man själv anmäla sig för en ny 10-årsperiod. En utlandssvensk blir dock aldrig fråntagen sin rösträtt, utan om en utlandssvensk har fallit ur röstlängden efter 10 år och glömt att anmäla sig i tid till att röstlängden fastställs inför ett val kan en utlandssvensk rösta från utlandet och därmed tas upp i röstlängden igen för det valet.

Fram till och med 1994 var utlandssvenskarna upptagna i en särskild röstlängd och tillhörde ett specifikt valdistrikt i varje riksdagsvalkrets. I vallagen 1997 bestämdes det att utlandssvenskar förs till det valdistrikt där de senast var folkbokförda. Den bestämmelsen finns kvar i den senaste Vallagen från 2005.

Lösningförslag:

Återinför en särskild valkrets för svenska medborgare bosatta utomlands med stöd av en ändring i Vallagen. Ett eget valdistrikt för utlandsboende leder till att de politiska partierna bättre kan se hur utlandssvenskarna röstar. Detta kan också göra att partierna bättre kan profilera sig mot utlandssvenskar gällande både sakfrågor och valkampanjer. Detta kan i förlängningen utmynna i ett högre valdeltagande hos utlandssvenskar samtidigt som det stärker de svenska medborgarnas demokratiska röst. Vi uppmanar att regeringen tillsätter en utredning för att undersöka möjlighet till en särskild valkrets för svenska medborgare bosatta utomlands.

Flera länder har redan valt att införa system för särskild representation för utlandsboende, exempelvis i Frankrike där man har 11 valkretsar uppdelade efter olika regioner utomlands där en representant väljs per valkrets. På det sättet har fler fransmän kunnat få sin röst hörd och fler politiker kunnat nå ut till en större andel utlandsbosatta fransmän. Andra länder där detta har införts är Portugal och Italien.

E-röstning från utlandet

Resolutionsmottagare

Justitiedepartementet
Konstitutionsutskottet
Riksdagspartiernas ungdomsförbund
Sveriges riksdagspartier
Valmyndigheten

Problemformulering:

Att som svensk medborgare rösta i det svenska riksdagsvalet är en medborgerlig rättighet. Antalet svenska medborgare som bor utanför Sverige är uppskattningsvis 660 000. Tillsammans utgör dessa cirka 7 procent av Sveriges befolkning och skulle, om alla bodde i samma kommun, vara Sveriges näst största kommun.

Inför valet 2018 fanns drygt 170 000 röstberättigade utlandssvenskar i Skatteverkets röstlängd. Valdeltagandet bland dessa låg, enligt SCB, på cirka 40 procent – ett valdeltagande som har ökat efter valet 2014 då valdeltagandet låg på 32 procent. Trots denna ökning är det generellt sett ett mycket lågt valdeltagande bland utlandssvenskar jämfört med övriga svenskar.

Anledningarna till det låga deltagande kan vara många, men en viktig anledning är sättet man röstar från utlandet. Alla som befinner sig i utlandet, endera som utskriven eller tillfälligt på resande fot, kan antingen rösta på ambassad/konsulat eller brevrösta. Dock upplever många ett stort problem att ta sig till en vallokal, då ambassader och konsulat kanske inte ens ligger i samma landsända man bor i. Utöver det finns även begränsningar gällande tidpunkt för röstning; du kan inte rösta på valdagen från utlandet och röstmottagningen i utlandet börjar och avslutas vid olika tidpunkter. Om du fallit ur röstlängden kan du som utlandssvensk inte heller rösta ens om du befinner dig i Sverige. Detta påpekas även i Valmyndighetens Erfarenhetsrapport från valet 2018.

Enligt Valmyndighetens Erfarenhetsrapport finns även andra brister när det kommer till röstning från utlandet så som ansvarsantagande för att säkerställa att man uppfyller Vallagens krav för förtidsröstning, däribland god tillgänglighet och utbildade röstmottagare, samt sårbarheten inom brevröstningen som medförs av problem med post och distribution.

Lösningförslag:

Genom att introducera e-röstning ökar fönstret för valdeltagandet genom att den röstberättigande kan rösta till och med valdagen. Dessutom skulle e-röstningen eliminera besväret att ta sig till en vallokal och risken för att brevröster från utlandet kommer bort eller inte kommer i tid skulle försvinna.

Även svenskar boende i Sverige skulle dra fördel av e-röstning eftersom det skulle innebära en förbättring för dem som av olika skäl har svårt att infinna sig i en vallokal på valdagen eller inte kan förtidsrösta.

I Estland har e-röstning varit möjligt sedan 2005. Genom att erbjuda olika sätt att legitimera sig (ID-kort med pinkod, digitalt ID eller mobilt ID) kan medborgare i och även utanför Estland e-rösta. De ester som ska rösta kan testa e-röstningssystemet på en webbplats för att säkerställa att identifikationen fungerar. Ester kan sedan, både elektroniskt och i vallokal, rösta hur många gånger de vill fram tills valdagen, med endast den sista rösten räknad. Valdeltagandet bland

utlandsboende ester har ökat sedan e-röstning infördes år 2008. Det har dessutom fått hela befolkningen att använda e-tjänster mer generellt.

En annan viktig aspekt med e-röstning är möjligheten att nå yngre röstdeltagare. Dagens ungdomar är uppväxta i ett digitalt samhälle där man tar för givet att man ska kunna hantera sin vardag via datorn, plattan eller sin smartphone. Genom att enkelt kunna rösta och påverka den politik som förs i landet knyts de yngre utlandssvenskarna närmare Sverige.

Svenskar i Världen uppmanar därför till ytterligare en utredning om e-röstning med syftet att erbjuda de svenska medborgare som är bosatta utomlands möjligheten att delta i en testomröstning vid valet 2022.

Förbättrat system av folkbokföring vid ut- och inskrivning av utlandssvenskar

Resolutionsmottagare

Justitiedepartementet
Skatteverket
Sveriges riksdagspartier

Problemformulering

Den information blivande utlandssvenskar får av svenska myndigheter i samband med utskrivning upplevs som bristfällig. Utebliven information kan leda till omfattande konsekvenser vid hantering av bland annat försäkringar, banktjänster och sjukvårdsärenden.

Motsvarande problem upplevs vid hemflytt. Inskrivningsprocessen i Sverige tar lång tid – ibland flera månader, något som påverkas av att utlandssvenskarna hamnar i samma handläggnings-system som alla andra människor som av olika skäl lämnar sitt hemland och vill flytta till Sverige.

Eftersom inskrivningsärendet kan påbörjas först det datum då personen fysiskt skriver in sig på ett av Skatteverkets kontor, måste utlandssvenskar som återvänder till Sverige leva i limbo utan förutsättning att kunna nyttja grundläggande tjänster hos myndigheter, banker, sjukvård, försäkringsbolag och andra nödvändigheter de är i behov av förrän deras personnummer återigen är aktivt.

Lösningsförslag

Vid ut- och inskrivning bör utlandssvenskar via ett eller flera myndighetsorgan tydligt informeras om de förändringar och konsekvenser som medföljer vid ut- eller inskrivning.

För att utlandssvenskar ska kunna återgå till den svenska vardagen så snabbt som möjligt måste handläggningstiden kortas avsevärt. Återvändande svenskar bör därför ha en separat inskrivningskö för att på kortast möjliga tid bli en aktiv del av det svenska samhället så att deras internationella erfarenhet och kompetens ska komma det svenska näringslivet och samhället till nytta.

Utökad information vid registrering av "birth certificate", "death certificate" och "marriage certificate"

Resolutionsmottagare

Finansdepartementet
Skatteverket
Justitiedepartementet

Problemformulering

Många utlandssvenskar vittnar om komplikationer vid registrering i utlandet av bland annat giftermål, födelse av barn eller dödsfall, eftersom den svenska registreringen inte ses som komplett i många länder.

I Sverige utfärdas inte internationella "Birth certificate", "Marriage certificate" och "Death certificate" som bevis, utan istället får enskilda personer ett dokument med utdrag ur folkbokföringen, ett så kallat personbevis. Enligt Skatteverket motsvarar personbeviset ovanstående internationella intyg.

Dock skapar detta dokument förvirring hos många utländska myndigheter när man vill registrera antingen sitt giftermål, födseln av ens barn eller om man behöver ett bevis på att en person har avlidit i Sverige. Exempelvis saknas det ofta uppgifter som ort, datum och land i det svenska registerutdraget. Detta bidrar till onödigt krångel och kostnader för personer som vill registrera sitt giftermål, födsel av ens barn eller dödsfall i länder där dessa utökade uppgifter krävs för registrering. Kostnaden för att lösa dessa problem kan uppgå till runt 2000 svenska kronor då man behöver ta hjälp via notarie för att erhålla en apostille.

Detta problem är större i länder utanför Europa, då man 2019 införde en EU-förordning, "Handlingsförordningen", som ska förenkla detta genom så kallade tvåspråkiga standardformulär. Även om den nya EU-förordningen underlättar för många inom EU, finns det fortfarande områden även inom EU där internationella bevis efterfrågas.

Lösningsförslag

Skatteverket uppmanas att se över registrering av födelse, giftermål och dödsfall i Sverige och att införa internationella birth certificate, marriage certificate och death certificate där mer information delges, eller åtminstone addera den information som krävs i många länder. Detta för att undvika kostnader och underlätta för svenskar som vill registrera sitt svenska giftermål, sitt barn som fötts i Sverige eller ett dödsfall.

Medborgarskap

Förlorat medborgarskap efter 22 års ålder

Resolutionsmottagare

Justitiedepartementet

Migrationsverket

Riksdagspartiernas ungdomsförbund

Socialförsäkringsutskottet

Sveriges riksdagspartier

Problemformulering

Barn födda utomlands med minst en svensk förälder har utifrån svensk lagstiftning rätt till svenskt medborgarskap. Alla länder tillåter dock inte dubbelt medborgarskap, så i vissa fall kan man förlora sitt utländska medborgarskap om man blir svensk medborgare.

Om man är svensk medborgare och född och bosatt utomlands kan man i vissa fall förlora sitt svenska medborgarskap när man fyller 22 år. Det gäller om man är född utanför Sverige, aldrig har bott här och inte har varit i Sverige "under förhållanden som visar samhörighet med Sverige".

För att undvika att förlora sitt svenska medborgarskap kan man ansöka om att få behålla det. Det görs efter att man fyllt 18 år, men innan man fyller 22 år. Enligt Migrationsverket behöver man inte göra en sådan ansökan om man "under någon tid har bott i Sverige eller om man regelbundet har besökt Sverige". En formulering som är relativt vag.

Denna regel medför problem för de personer som identifierar sig som svenskar boendes i ett annat land och inte är medvetna om att de måste ansöka om att behålla medborgarskapet innan de fyller 22 år. Att ansöka om medborgarskap efter 22 års ålder är en lång och komplicerad process och kräver bland annat stadigvarande bosättning i Sverige i fem år, något som kan vara svårt att uppfylla för en ung person som under hela sitt liv har bott utomlands.

Lösningförslag:

Svenskar som är bosatta utomlands och som erhållit svenskt medborgarskap vid födseln ska inte behöva ansöka om att behålla medborgarskapet efter 22 års ålder.

Om inte detta är möjligt, av skäl som vi gärna tar del av, behöver myndigheten åtminstone bli bättre på att informera sina medborgare bosatta utomlands vad som gäller. Med omedelbar verkan behöver informations- och utbildningsinsatserna på svenska passinstanser intensifieras så att dessa instanser i sin tur bättre kan informera de aktuella svenska medborgarna. Instanser som berörs är ambassader och konsulat utomlands, men även polismyndigheter i Sverige. Därutöver behöver informationen tydligt finnas på berörda hemsidor och ett förslag är att ge föräldrarna en informationsfolder med tillhörande anmälningsblankett i samband med att barnet får sitt första pass. Blanketterna bör inte enbart finnas hos Migrationsverket, som fallet är idag.

Uppehållstillstånd för medföljare

Resolutionsmottagare

Justitiedepartementet
Migrationsverket
Socialförsäkringsutskottet
Sveriges riksdagspartier

Problemformulering:

Svenska medborgare som vill flytta hem till Sverige med sin partner – och i vissa fall även med barn som inte är EU-medborgare – får ibland beskedet av Migrationsverket att de inte uppfyller de försörjningskrav som finns. Det resulterar i att den svenska medborgaren måste lämna sin familj och flytta till Sverige först. Deras partner och eventuella barn måste ansöka om uppehållstillstånd från ett annat land än Sverige och invänta att deras ansökan om uppehållstillstånd behandlas, något som kan ta lång tid.

Vi är medvetna om varför lagen har uppstått och att det inte är med avsikt att försvåra för utlandssvenskar, men den innebär de facto en oacceptabel situation för svenska medborgare som flyttar hem från utlandet då processen kan ta upp till två år.

Detta skapar stora problem för alla inblandade – såväl ekonomiska som emotionella – och är en konsekvens av de aktuella lagarna om uppehållstillstånd.

Bakgrund:

Angående rätt till uppehållstillstånd

Utlänningslagen (2005:716, hädanefter UtL) har genomgått förändringar genom lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd (TL) och lagen (2019:481) om dels fortsatt giltighet av lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, dels ändring i samma lag (FTL).

Av 5 kap. 3 och 3 a §§ UtL framgår bland annat att ett uppehållstillstånd för utlänning som är make eller sambo till någon som är bosatt i Sverige ska beviljas. I 5 kap. 3 b § UtL uppställs ett försörjningskrav innebärande att uppehållstillstånd enligt ovan endast får beviljas om partnern i Sverige kan försörja sig och har en bostad av tillräcklig storlek och standard för sig själv och utlänningen. I 5 kap. 3 c § andra punkten UtL föreskrivs det att försörjningskravet inte gäller om partnern i Sverige är svensk medborgare.

Den tillfälliga lagen (TL) har dock ersatt bestämmelsen om försörjningskravet i 5 kap. 3 b § UtL med 9 § TL. Där står följande:

I stället för vad som anges i 5 kap. 3 b § utlänningslagen (2005:716) gäller att uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 eller 3 a § samma lag får beviljas endast om den person som utlänningen åberopar anknytning till kan försörja sig och utlänningen samt har en bostad av tillräcklig storlek och standard för sig och utlänningen. Detta gäller dock inte vid prövning av en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och bostad av tillräcklig storlek och standard.

Detta innebär att även för den som är svensk medborgare, som sökt uppehållstillstånd efter 20 juli 2016, gäller ett försörjningskrav. Inte heller undantagsreglerna i 5 kap. 3 c § UtIL blir tillämpliga utan istället tillämpas undantagsreglerna i 10 § TL där undantag görs för exempelvis om sökanden är ett barn. Enligt ordalydelsen av 10 § TL är svenska medborgare inte längre undantagna från försörjningskravet. Detta innebär att för en utlänning som vill bo med sin partner i Sverige beviljas uppehållstillstånd bara om partnern i Sverige kan försörja sig och utlänningen, samt har en bostad av tillräcklig storlek och standard för sig själv och utlänningen.

Av propositionen till den tillfälliga lagen (prop 2015/16:174 s. 47 f.) framgår att andra undantag än de i 10 § TL nämnda inte bör gälla varför 5 kap. 3 c § UtIL inte ska tillämpas så länge den tillfälliga lagen är giltig, dvs fram till 19 juli år 2021. Även i propositionen till FTL, alltså lagen som förlängde giltighetstiden av den tillfälliga lagen, har man inte uppställt några andra undantag än de som nämns i 10 § TL (2018/19:128 s. 44-45).

Det är dock av betydelse att nämna att utöver undantagen i 10 § TL finns en annan så kallad "ventil" i 13 § TL som möjliggör en individuell bedömning av om försörjningskravet som är uppställt skulle vara oförenligt med ett svenskt konventionsåtagande och med anledning av detta bevilja uppehållstillstånd.

Angående plats för ansökan om uppehållstillstånd

Av bestämmelsen i 5 kap 18 § UtIL framgår att utlänning som vill ha uppehållstillstånd i Sverige ska ha ansökt om och beviljats ett sådant tillstånd före inresan i landet. En ansökan får inte bifallas efter inresan. Det gäller dock inte om utlänningen har stark anknytning till den svenska medborgaren som är bosatt i Sverige och det inte skäligen kan krävas att utlänningen reser till ett annat land för att ge in ansökan där, 5 kap. 18 § femte punkten UtIL.

Det är enligt lagbestämmelsen två krav som ska uppfyllas för att ansökan ska kunna göras efter inresan i landet. Utlänningen ska ha stark anknytning till den svenska medborgaren och det ska anses oskäligt att begära att utlänningen reser till hemlandet eller annat land för att inge ansökan där.

Stark anknytning till den svenska medborgaren föreligger om anknytningen är tillståndsgrundande, det vill säga att det finns förutsättningar enligt 5 kap. 3 och 3 a §§ att bevilja uppehållstillstånd. Vad gäller skälighetskravet fäster man stor vikt vid utlänningens svårigheter att återvända till hemlandet för att inge en ansökan därifrån. Sådana svårigheter uppstår om utlänningen ej får pass eller utresetillstånd från hemlandet, eller om utlänningen måste fullgöra en mycket lång värnpliktstjänstgöring, eller om utlänningen måste avtjäna ett straff för gärning som inte är straffbelagd i Sverige. En annan orsak är att det inte finns en svensk ambassad eller konsulat i hemlandet vilket innebär att utlänningen tvingas resa till ett grannland för att ansöka om uppehållstillstånd och resan dit är förenat med stora praktiska svårigheter och betydande kostnader.

Lagbestämmelsen innebär således att i de fall utlänningar vars förutsättningar att beviljas uppehållstillstånd är goda kan ändå behöva inge ansökan från hemlandet om det inte föreligger svårigheter för utlänningen att återvända hem.

En ansökan om uppehållstillstånd kan numera göras över nätet men även då är det viktigt att ansökan görs från hemlandet eftersom Migrationsverket utreder från vilken IP-adress ansökan är skickad. Om sökande besöker Sverige under tiden ansökan om uppehållstillstånd handläggs

kommer handläggningen att stoppas till dess att utlänningen är åter i sitt hemland. Först när sökande är åter i sitt hemland återupptas handläggningen.

Lösningförslag:

Svenskar i Världen föreslår att:

1. Det bör angående rätten till uppehållstillstånd i dessa fall också anges vilka regler som är tillämpliga för vilka situationer (svenska regler och/eller EU-regler). För att förenkla detta kan ansökningar till Migrationsverket utvecklas för att bättre anpassas till denna grupp av hemvändande svenskar med partners och barn från icke-EU-länder, med en egen ansökningskategori hos Migrationsverket, kallad exempelvis "Att flytta med svensk medborgare". Begreppet "etablerad anknytning" bör kunna tillämpas i detta fall där man kan titta närmare på antalet år som paret i fråga varit gifta.
2. Det på lämpligt sätt ska säkerställas att en icke-EU-medborgare som vill flytta till sin partner i Sverige som är svensk medborgare ska få vara bosatta tillsammans med denne i Sverige under tiden ärendet behandlas.
3. Migrationsverket prioriterar ansökan om uppehållstillstånd för anhöriga till svenska medborgare i en särskild ordning (kö) för partners/föräldrar med minderåriga barn. Av 1 kap § 10 UL framgår att "I fall som rör ett barn skall särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver." Med stöd av detta lagrum är det av särskilt stor vikt att ärenden som rör familjer med minderåriga barn bör prioriteras hos Migrationsverket för att undvika att barnfamiljer splittras.
4. Migrationsverket ser över den information som dess handläggare förmedlar då många människor upplever att informationen och kunskapen i frågan varierar markant mellan handläggarna. Detta bidrar till förvirring och att felaktig information florerar bland utlandssvenskarna – något som också kan ha sin grund i en oklar lagstiftning.

Personnummer till svenska medborgare födda utomlands, samt anpassade samhällsfunktioner för samordningsnummer

Resolutionsmottagare

Migrationsverket
Skatteverket
Socialförsäkringsutskottet
Sveriges riksdagspartier

Problemformulering:

Fram till år 2000 fick svenska barn födda utomlands ett personnummer vid födseln. År 2000 beslutades att svenskar som föds utomlands till svenska föräldrar blir tilldelade ett samordningsnummer istället för ett personnummer. Samordningsnummer ska visa på en mindre stark koppling till det svenska samhället.

Avsaknaden av ett personnummer skapar problem. Bland annat är samordningsnumren förhållandevis okända i samhället och det finns tekniska begränsningar inom vissa verksamheter som innebär att det inte är möjligt att registrera samordningsnummer i IT-systemen. Ett samordningsnummer kan inte användas för att ta del av tjänster som exempelvis BankID, e-legitimation eller e-deklarera. Det kan också innebära problem att exempelvis teckna hyresavtal.

Kunskapen om samordningsnummer i Sverige är bristfällig inom många viktiga områden och leder till särbehandling som både försvårar och upplevs diskriminerande.

Lösningsförslag:

Svenska medborgare, födda och bosatta utomlands bör tilldelas ett svenskt personnummer istället för ett samordningsnummer, på samma vis som det gjordes före år 2000.

Vi är medvetna om att Skattemyndigheten har en uttalad brist på personnummer, men på grund av de begränsningar avsaknaden av ett personnummer innebär bör personnummer tilldelas dessa medborgare och det endast göras en notering i berörda register att personen är utlandsbosatt.

I de fall då samordningsnummer används måste samhällsfunktioner anpassas så att samordningsnummer inte blir ett hinder. Därför uppmanas Socialförsäkringsutskottet, Skatteverket och Migrationsverket att se över detta.

Attityd och värdering

Bättre värdering av internationell utbildning i Sverige

Resolutionsmottagare

Arbetsmarknadsdepartementet
Riksdagspartiernas ungdomsförbund
Sveriges riksdagspartier
Utbildningsdepartementet
Utbildningsutskottet

Problemformulering:

De svenskar som har studerat en hel utbildning på avancerad nivå i utlandet vittnar om stora svårigheter med anställning i Sverige efter sina avslutade studier. Många menar att svenska organisationer, företag och myndigheter är osäkra på den kvalitet internationella utbildningar har och föredrar istället kandidater som har utbildning från svenska universitet och högskolor som de känner till. Detta gäller även då svenska studenter med internationell utbildning söker praktikplats på svenska myndigheter och företag.

Istället för att ta vara på den kunskap, erfarenhet och globala nätverk som personer med internationell utbildning besitter, värderas den utländska utbildningen per automatik lägre än den svenska motsvarigheten. Det resulterar i att svenska studenter som har valt att studera hela sin utbildning i ett annat land får svårigheter att komma in på den svenska arbetsmarknaden när hen återvänder efter avslutade studier. En konsekvens kan bli att dessa studenter istället väljer att påbörja sin yrkeskarriär utomlands och Sverige går då miste om värdefull kompetens.

Det leder till brain drain och därmed kompetensförlust för Sverige.

Lösningförslag

Sveriges regering bör ge svenska företag och myndigheter stöd så att de bättre ska kunna värdera akademiska resultat från utländska universitet och högskolor.

Svenska myndigheter bör dessutom ta fram en kvoteringsmodell som släpper fram studenter som har investerat i sin framtid vid utländska lärosäten, så att även dessa får möjlighet att praktisera hos de myndigheter som erbjuder praktikplatser.

Om detta görs ökar möjligheten att internationella kompetens tillvaratas till gagn för det svenska samhällets konkurrenskraft och utveckling.

Nätverk för hemkommande svenskar

Resolutionsmottagare

Försäkringskassan
Migrationsverket
Näringsdepartementet
Näringsutskottet
Skatteverket
Sveriges riksdagspartier

Problemformulering

Många svenskar som har bott utomlands under en längre tid upplever att de har bristande nätverk i Sverige, men också att de har svårt med återintegrering och kulturanknytning när de flyttar tillbaka.

Denna distans uppstår oavsett om de har arbetat, studerat eller om de av annan anledning varit bosatta utomlands under en längre period. I vissa fall beror det på att personen i fråga hela livet flyttat mellan olika länder, och i andra fall beror det på att de besitter erfarenheter och kunskap som andra svenskar inte kan relatera till.

Vissa menar att de överväger att leva i ett land de känner sig ha en starkare anknytning till snarare än sitt hemland.

Lösningsförslag

Svenskar i Världen föreslår ett mottagande nätverk eller mentorskap som kan fånga upp de hemkommande svenskar som är i behov av stöd i nätverk, återintegrering och/eller kulturanknytning till det svenska samhället. Detta är något som vi gärna åtar oss att göra.

För att kunna fånga upp dessa behöver Statens Personadressregister, SPAR, eller Skatteverket erbjuda berörda myndigheter information om Svenskar i Världen när utlandssvenskar har skrivit in sig i Sverige. På så vis kan vi adressera de hemvändande utlandssvenskarna via dessa myndigheter och informera dem om möjligheten till kontakt med nätverk eller mentorskap i Sverige om intresse finns.